

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 15Co/6/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8517202799
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Ilčinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8517202799.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Ilčinovej a členov senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Mareka Kohúta, v sporovej veci žalobcu: Ľ. R., Q.. XX.XX.XXXX, U. M. XXX/XX, XXX XX Y. Ľ., právne zastúpeného prof. JUDr. Jánom Klučkom, CSc., advokátom, so sídlom Ku potoku 757/4, 040 01 Košice, IČO: 42 109 213, proti žalovanej: Slovenská republika, zastúpenej Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova 2, 811 09 Bratislava, IČO: 00 151 866, o zaplatenie 4.026,96 eur s príslušenstvom, o odvolaniach žalobcu a žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa, č. k. 8C/25/2017-216 z 23. decembra 2019 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok okrem výroku o povinnosti žalobcu nahradiť žalovanej trovy konania v rozsahu 87,88 %.

Mení rozsudok vo výroku, ktorým bola uložená povinnosť žalobcovi nahradiť žalovanej trovy konania v rozsahu 87,88 % tak, že žalobca má nárok na náhradu trov prvoinštančného konania proti žalovanej v rozsahu 100 % z priznanej sumy.

Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 243,98 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, zamietol žalobu v prevyšujúcej časti, priznal žalovanej proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania, okrem trov konania za pojednávanie uskutočnené 9. októbra 2019, v rozsahu 87,88 %, o výške ktorej rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku a priznal žalovanej proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania za pojednávanie uskutočnené 9. októbra 2019 v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

2. Súd prvej inštancie vychádzal zo zistenia, že žalobca je príslušníkom Hasičského a záchranného zboru s miestom výkonu stálej štátnej služby v Starej Ľubovni. Žalobca minimálne od začiatku roka 2014 pracoval na zmeny, teda vykonával službu 16 hodín, resp. 16,5 hodiny, na ktorú nadväzovala pracovná pohotovosť v trvaní 7 hodín, resp. 7,5 hodiny, počas ktorej bol v mieste výkonu služby a bol pripravený na prípadný zásah, v dôsledku čoho predstavoval celkový čas jednej zmeny 24 hodín.

3. Čo sa týka posúdenia predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu a prípadných ďalších otázok, ktoré Súdny dvor Európskej únie v tejto súvislosti riešil súd prvej inštancie vychádzal z toho, že na ne je potrebné aplikovať subsidiárne vnútroštátnu právnu úpravu, ktorú je potrebné vykladať v súlade so zásadami rovnocennosti a efektivity. Hlavným vnútroštátnym predpisom, ktorý je potrebné subsidiárne aplikovať na otázky neriešené Súdny dvorom Európskej únie je zákon č. 514/2003 Z.z. o

zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci“), ktorý upravuje nároky svojou povahou najbližšie uplatňovanému nároku.

4. V súvislosti s námietkou týkajúcou sa nedostatku právomoci súdu konať o uplatnenom nároku vznesenou žalovanou súd prvej inštancie vychádzal z § 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a judikatúry Súdneho dvora Európskej únie, rešpektujúc ktoré posúdil prejednávany spor z dôvodu, že ide o náhradu nemajetkovej ujmy žalobcu ako fyzickej osoby voči štátu a súčasne o nárok na náhradu škody spôsobenej porušením práva Európskej únie ako súkromnoprávny spor, resp. inú súkromnoprávnu vec a dospel k záveru, že má právomoc vec prejednať. Zároveň uviedol, že v prejednanom spore ide o nárok, ktorého spôsob výpočtu neupravuje ani judikatúra Súdneho dvora Európskej únie, ani vnútroštátna právna úprava, v dôsledku čoho žalobca musel použiť určitý spôsob výpočtu, pričom je podľa názoru súdu prirodzené, že ak k porušeniu jeho práva malo dôjsť pri výkone jeho práce, použil spôsob vychádzajúci z jeho služobných pomerov. Zároveň však podotkol, že ide len o finančné vyjadrenie škody na účely odškodnenia nemajetkovej ujmy, ktorá žalobcovi podľa jeho tvrdení vznikla.

5. Pokiaľ ide o námietku miestnej nepríslušnosti vznesenú žalovanou súd prvej inštancie pripomenul, že je nepochybné, že žalobca vykonáva prácu hasiča v obvode konajúceho súdu, teda v obvode tohto súdu nastala skutočnosť, ktorá zakladá uplatnené právo, a preto mal za to, že je miestne príslušným súdom na prejednanie tohto sporu.

6. Pri posúdení námietky pasívnej vecnej legitímácie vznesenej žalovanou súd prvej inštancie vychádzal z vymedzenia nároku, v dôsledku čoho dospel k záveru, že ak sa žalobca domáha náhrady škody za porušenie práva Európskej únie štátom, tak pasívne legitimovaným je štát. Navyše záver o pasívnej vecnej legitímácii žalovanej súd prijal aj v prípade, keď vychádzal z tvrdenia žalobcu, že jeho právo na maximálny pracovný čas bolo porušené, keď vykonával služobný pomer k štátu, kedy v mene štátu konal štátny orgán, za konanie ktorého zodpovedá štát.

7. Vo vzťahu k splneniu podmienok na vznik zodpovednosti štátu za škodu vzniknutú porušením práva Európskej únie sa súd prvej inštancie v prvom rade zaoberal otázkou, či porušenie práva podľa čl. 6 písm. b) smernice 2003/88/ES na maximálny 48 hodinový pracovný týždenný čas je porušením normy Európskej únie, ktorá priznáva práva pre fyzické osoby. Keďže súd mal za to, že oprávnenie podávať výklad aktov orgánov Európskej únie prislúcha Súdnemu dvoru Európskej únie, stotožnil sa s jeho odpoveďou na túto otázku, uvedenú v bodoch 49 a 50 rozsudku C-429/09 Fuss, z ktorých jednoznačne vyplýva, že maximálny týždenný pracovný čas predstavuje dôležité pravidlo sociálneho práva Únie, ktoré nemožno podrobiť akejkoľvek podmienke alebo akémukoľvek obmedzeniu, a ktoré jednotlivcom priznáva práva, ktorých sa môžu dovoľávať priamo pred vnútroštátnymi súdmi. Na nasledujúcu otázku, a to, či došlo k porušeniu normy Európskej únie priznávajúc právo žalobcovi, súd odpovedal, že úprava maximálneho pracovného týždenného času požadovaného smernicou 2003/88/ES bola právnou úpravou Slovenskej republiky obsahovo prebratá správne.

8. Čo sa týka otázky, či žalobca skutočne pracoval nad limit povolený právom Európskej únie súd uviedol, že ak žalobca odpracoval v rámci služieb za určité obdobie menej ako 48 hodín týždenne, porušením jeho práva na 48-hodinový pracovný čas je len tá časť pohotovosti, ktorá už presahuje maximálny limit pracovného času. Vychádzajúc z uvedeného súd dospel k záveru, že ak žalobca ako príslušník hasičského zboru v služobnom pomere k štátu v období od januára 2015 do júna 2015 a od januára 2017 do februára 2017 odpracoval v priemere viac ako 48 hodín týždenne, boli porušené jeho práva, ktoré sú mu ako fyzickej osobe priznané právom EÚ a za porušenie ktorých zodpovedá štát. Na tomto závere podľa názoru súdu nič nemení ani skutočnosť namietaná žalovanou, že žalobca mal za odpracovanú pohotovosť zaplatené, pretože v obdobnom prípade, ak fyzická osoba pracuje viac ako je maximálny povolený týždenný limit, dochádza k porušeniu jej práva už samotným prekročením tohto maximálneho času bez ohľadu na to, či za to má daná osoba zaplatené, prípadne koľko. Podobne námietka žalovanej, že žalobca sa počas pohotovosti, ak nevykonáva zásah, môže venovať iným činnostiam, príp. oddychovať je bezpredmetná, pretože ako vypláva aj z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie, podstatným kritériom pre započítanie pohotovosti do pracovného času je skutočnosť, že pracovník je k dispozícii zamestnávateľovi v mieste výkonu práce bez ohľadu na to, či je aktívny alebo nie. Pokiaľ ide o posúdenie otázky, či porušenie je dostatočne závažné, súd pri vyriešení tejto

otázky vychádzal z bodu 58 rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-429/09 Fuss, v ktorom súd vyslovil záver, že nedodržanie požiadaviek upravených v článku 6 písm. b) smernice 2003/88/ES počas obdobia dotknutého vo veci samej bolo zjavným porušením judikatúry Súdneho dvora a musí sa považovať za dostatočne závažné porušenie práva Únie, teda že táto podmienka je splnená. Vo vzťahu k otázke príčinnej súvislosti medzi porušením práva a vznikom škody a otázke vzniku škody uviedol, že ak cieľom smernice 2003/88/ES je chrániť bezpečnosť a ochranu zdravia pracovníkov a za tým účelom okrem iného stanovuje maximálny týždenný pracovný čas, ktorý nie je dodržaný, v dôsledku čoho nemá dotknutá osoba poskytnutý odpočinok v rozsahu, na aký by mala právo pri dodržaní maximálneho pracovného času, vzniká podľa názoru súdu dotknutej osobe nemajetková škoda spočívajúca v strate odpočinku, čo má v konečnom dôsledku dosah aj na osobnú sféru dotknutej osoby. Štát má zabezpečiť, aby cieľ smernice bol skutočne a reálne dosiahnutý, a to nielen správnym prebratím smernice, ale aj postupom svojich orgánov pri následnej aplikácii prijatých právnych predpisov. Ak takýto výsledok dosiahnutý nie je, a to v dôsledku konania orgánu, ktorý koná v mene štátu, je tu daná priama príčinná súvislosť medzi porušením práva Európskej únie (v danom prípade na maximálny pracovný týždenný čas) a škodou, ktorá vzniká dotknutej osobe.

9. Pokiaľ ide o formu náhrady škody súd poukázal na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-429/09 Fuss, z ktorého vyplýva, že je na posúdení vnútroštátnych súdov, či táto bude poskytnutá buď vo forme finančného odškodnenia alebo náhradného voľna. Keďže právny poriadok Slovenskej republiky pozná odškodnenie nemajetkovej ujmy vo forme peňažného plnenia a žalobca takéto plnenie požaduje, súd rozhodol o finančnom odškodnení nemajetkovej ujmy. Čo sa týka spôsobu výpočtu škody použitého žalobcom, podľa názoru súdu bol takýto spôsob výpočtu v súlade s požiadavkami stanovenými Súdny dvorom Európskej únie, ako aj bežným spôsobom výpočtu obdobných nárokov v sporoch posudzovaných podľa vnútroštátnej úpravy. Žalobca vychádzajúc z ocenenia pohotovosti vypočítal ohodnotenie za jednu hodinu, z ktorého následne vypočítal odškodnenie za každú jednu hodinu práce nad maximálne povolený limit. Súčasne súd posúdil škodu vypočítanú uvedeným spôsobom ako škodu primeranú, a to z dôvodu, že žalobca zvolil na výpočet škody svojou povahou najbližšie ustanovenia, teda ustanovenia o odmeňovaní určenej a nariadenej pohotovosti.

10. K otázke posúdenia nemajetkovej ujmy z pohľadu aplikovanej právnej úpravy súd prvej inštancie poznamenal, že náhradu nemajetkovej ujmy upravuje zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), ako aj zákon o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. V otázkach neupravených judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie a pri absencii vnútroštátnej úpravy, pokiaľ ide o otázky zodpovednosti štátu za porušenie práva Európskej únie, je potrebné aplikovať predpis upravujúci vzťahy svojou povahou najbližšie prejednávanej veci, pričom súd za takúto právnu úpravu považuje zákon o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorý upravuje zodpovednosť štátu za spôsobenú škodu, a ktorý umožňuje nahradiť aj nemajetkovú ujmu. Zároveň upravuje kritéria, ktoré je pri nemajetkovej ujme potrebné zohľadniť, a ktoré viac zohľadňujú okolnosti zásahov do práv fyzických osôb spojených so zodpovednosťou štátu za škodu. Preto na rozhodnutie o nemajetkovej ujme aplikoval § 17 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Uvedený zákon však vychádza z podobných kritérií, ako náhrada nemajetkovej ujmy podľa Občianskeho zákonníka, pričom na výšku požadovanej škody za jednu hodinu práce nad povolený limit toto právne posúdenie nemá žiadny vplyv. V rámci odškodnenia škody podľa zákona sa vychádza zo stanovenia určitej sumy v závislosti od miery zásahu do určitej sféry sťažovateľa. Ako vyplýva z rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-429/09 v prípade porušenia práva na maximálny pracovný čas ide o porušenie závažné. Podľa názoru súdu preto len prípadné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočné, keďže pri porušení práva na maximálny pracovný čas je zároveň porušované aj právo žalobcu na primeraný odpočinok a v konečnom dôsledku ide aj o zásah do súkromnej a rodinnej sféry, keď bol u žalobcu znížený aj časový priestor na prípadný čas strávený s rodinou.

11. S poukazom na splnenie všetkých podmienok pre zodpovednosť štátu za porušenie práva Európskej únie spočívajúceho v prekračovaní maximálneho priemerného týždenného pracovného času súd prvej inštancie žalobe vyhovel v časti týkajúcej sa zaplata peňažnej náhrady vo výške 243,98 eur pozostávajúcej z odškodnenia vo výške 125,66 eur (žalobca odpracoval v prvom polroku roka 2015 o 67:01 hodín viac ako je maximálny povolený limit pracovného času) a odškodnenia vo výške 118,32 eur (žalobca odpracoval v období január a február 2017 o 59:04 hodín viac ako je maximálny povolený limit pracovného času). V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol. Súd posúdil ako nedôvodnú námietku premlčania vznesenú žalovanou, keďže tá by bola dôvodná iba pokiaľ ide o nárok uplatnený tri roky

pred podaním žaloby. Žalobca však mal k dispozícii všetky skutkové okolnosti, z ktorých možno vyvodit' vznik škody a orientačne aj jej rozsah minimálne od obdobia, od kedy si uplatňuje svoj nárok, teda od februára 2014, pričom podľa názoru súdu za obdobie od februára 2014 do júna 2014 škoda žalobcovi nevznikla, teda za toto obdobie súd odškodnenie nepriznal. Rovnako ako nedôvodnú posúdil súd prvej inštancie námietku žalovanej ohľadne povinnosti žalobcu upozorniť na porušenie jeho práva, v dôsledku čoho je potrebné skúmať jeho spoluzavinenie, keďže Súdny dvor v bodoch 87, 88 a 90 rozsudku vo veci C-429/09 Fuss spoluzavinenie poškodeného, ktorý je zamestnancom, spočívajúce v tom, že neupozornil zamestnávateľa na porušovanie jeho práv, prakticky vylúčil. Napriek tomu žalobca na pojednávaní tvrdil, že sa svojich práv domáhal prostredníctvom odborov, ktoré rokovali s Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, ale k dohode nedošlo, čo zástupca žalovanej nepoprel, preto toto tvrdenie súd považoval za nesporné.

12. O trovách konania, okrem trov za pojednávanie uskutočnené 9. októbra 2019, rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 2 CSP a s ohľadom na úspech žalobcu v rozsahu 6,06 % a úspech žalovanej v rozsahu 93,94 % priznal žalovanej proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 87,88 %. Vo vzťahu k trovám za pojednávanie uskutočnené 9. októbra 2019 súd rozhodol podľa § 256 ods. 2 CSP a s ohľadom na zavinenie žalobcu na odročení pojednávania, priznal žalovanej proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške trov konania, ako aj tzv. separátnych trovách rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

13. V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku súdu prvej inštancie proti zamietavému výroku a výroku o trovách konania odvolanie žalobca. Namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, teda odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Mal za to, že vzhľadom na procesnú absenciu ako úniovej tak aj špeciálnej vnútroštátnej právnej úpravy by sa mal postup súdu v konaní o náhradu škody spôsobenej žalobcovi porušením úniového práva spravovať existujúcimi vnútroštátnymi pravidlami, t. j. že súd priznáva peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch (vrátane jej konkrétnej výšky) na základe vlastnej úvahy a pri zohľadnení všetkých okolností prípadu, pričom je potrebné vziať do úvahy primeranosť takto poskytovanej náhrady, ktorou sa má zabezpečiť účinné zmiernenie vzniknutej nemajetkovej ujmy. Pokiaľ ide o použiteľnú vnútroštátnu právnu úpravu náhrady nemajetkovej ujmy žalobca tvrdil, že týmto zákonom je Občiansky zákonník (§§ 11 - 13), pretože zákon o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci nie je použiteľný na daný prípad z dôvodu právnej prekážky, ktorou je absencia „úradného postupu“ zo strany Národnej rady Slovenskej republiky. Čo sa týka postupu súdu prvej inštancie pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch žalobca namietal, že žalobou sa nedomáhal náhrady odškodnenia za nadpracovanú dobu prekračujúcu rámec úniového práva, ale náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá v dôsledku tejto skutočnosti nastala vo sfére jeho odpočinku ako aj v súkromnom a rodinnom živote. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5Cdo 126/2007 z 30. apríla 2008, podľa ktorého priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch zákon zveruje do voľnej úvahy súdu. Ten musí hodnotiť ako jednotlivé okolnosti, tak aj celkovú povahu konkrétneho prípadu; stanoviť konkrétne pravidlá hodnotenia je takmer nemožné vzhľadom na rozdielnosť toho-ktorého konkrétneho prípadu a vzhľadom na povahu samotného osobnostného práva, ochrany ktorého sa fyzická osoba domáha.

14. Vo vzťahu k výroku o trovách konania žalobca uviedol, že ak by konajúci súd vo veci samej rozhodoval podľa ustálenej súdnej praxe a platnej právnej úpravy a posúdil jeho nárok ako nemajetkovú ujmu, bol by v časti rozhodovania o trovách konania musel dospieť k záveru, že zásadu „úspechu v spore“ je potrebné uplatniť aj na konanie, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo), pretože v tomto prípade sa nejedná o procesne neúspešného žalobcu, keďže mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Podotkol, že žalobcu nemožno zaťažovať procesnou zodpovednosťou za (ne)predvídanie výsledku na základe úvahy súdu, a preto súd mal o jeho nároku na náhradu trov konania rozhodnúť aplikujúc článok 4 ods. 2 základných princípov CSP ako aj ustanovenie § 255 CSP, a to tak, že nárok na náhradu trov konania svedčí plne úspešnému žalobcovi v rozsahu 100 % (zo súdom priznanej sumy), pretože stanovenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy závisí od úvahy súdu. Na základe uvedených skutočností žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

15. V zákonom stanovenej lehote podala proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti výroku o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi 243,98 eur a výroku o trovách konania odvolanie žalovaná. Namietala, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie

dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, teda odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP. Namietala aj právomoc súdu prvej inštancie, ktorý podľa jej názoru nemá zverenú právomoc na porovnanie súladu, resp. vyslovenie právne záväzného nesúladu zákona č. 315/2001 Z.z. o Hasičskom a záchrannom zbore (ďalej len „zákon o Hasičskom a záchrannom zbore“) (alebo len niektorých ustanovení tohto zákona) so smernicou 2003/88/ES vo všeobecnosti, ani v konkrétnom prípade žalobcu. Tvrdila, že súd prvej inštancie si takýto záver nemohol osvojiť ani ako predbežnú právnu otázku, nakoľko dôsledky a aplikácia takéhoto konštatovania by presiahli predmet tohto súdneho sporu, kde sa posudzuje len individuálny nárok žalobcu na náhradu škody. Mala za to, že na to, aby mohol súd prvej inštancie skonštatovať, že došlo k porušeniu práva únie Slovenskou republikou, musel by najskôr rozhodnúť, že zákon o Hasičskom a záchrannom zbore nesprávne prebral smernicu 2003/88/ES do slovenského právneho poriadku.

16. Namietané nesprávne právne posúdenie veci žalovaná vzhladla v nesprávnom posúdení jej pasívnej vecnej legitímácie v tomto konaní a v nesprávnom posúdení pôsobnosti smernice 2003/88/ES. Vo vzťahu k pasívnej vecnej legitímácii tvrdila, že Slovenská republika de facto pri preberaní smernice neporušila žiadne predpisy, preto pri absencii protiprávneho konania nemohla vzniknúť žiadna škoda a tým ani jej zodpovednosť za nároky, ktoré si žalobca uplatňuje v tomto súdnom konaní. Ak sa nepodieľala na výslednej podobe „reálne odpracovaných hodín“ žalobcu, nemohla ovplyvniť ani prípadné prekročenie maximálneho počtu odpracovaných hodín stanovených smernicou, a teda nemôže niesť ani zodpovednosť za prípadný vznik škody odvodený z tohto prekročenia. Navyše podľa jej názoru Slovenská republika nie je zamestnávateľom žalobcu a nie je ani orgánom, ktorý by sa na aplikácii smernice 2003/88/ES podieľal, preto sa musí miera zodpovednosti za prípadný vznik škody medzi dvomi samostatnými subjektmi (Slovenskou republikou a Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, resp. Hasičským a záchranným zborom) rozlišovať. Preto aj keby súd prvej inštancie konštatoval, že aplikácia smernice na služobný pomer žalobcu bola nesprávna, nijako táto skutočnosť nesúvisí so zodpovednosťou Slovenskej republiky (žalovanej) za správnosť prebratia smernice do svojho právneho poriadku. Ohľadom posúdenia pôsobnosti smernice 2003/88/ES uviedla, že táto smernica sa vzhladom na charakter vykonávaných činností a s tým spojený rozvrh služobného času v plnom rozsahu nevzťahuje na služobný pomer príslušníkov Hasičského a záchranného zboru, a preto jej ustanovenia nemohli byť porušené tak, ako to tvrdí žalobca. Čo sa týka nároku žalobcu na náhradu škody mala za to, že žalobca žiadnym spôsobom neosvedčil, že by mu vznikol nárok na náhradu škody, pričom poukázala na skutočnosť, že žalobca nemusí byť bdely a aktívny počas celej dĺžky trvania služobnej pohotovosti a napriek tomu mu zamestnávateľ vypláca dohodnutú odmenu za takto strávený čas, t. j. nielen za vykonanú prácu, ale aj za takúto neaktívnu časť práce, ktorou mu zamestnávateľ kompenzuje to, že v prípade potreby (zásahu) bude k dispozícii. V tejto súvislosti nepovažovala záver súdu, že služobná pohotovosť, ktorú vykonáva žalobca a za ktorú je riadne odmeňovaný, je pracovným časom, a teda má sa zarátavať do pracovného fondu, sám o sebe za dôvod na priznanie nároku na náhradu škody, pretože podľa zásady, ktorá je spoločná právnym systémom členských štátov, musí poškodená osoba pod hrozbou toho, že sama bude musieť znášať škodu, vyvinúť primerané úsilie, aby obmedzila rozsah škody. Zároveň podotkla, že zo strany žalobcu nebolo žiadnym spôsobom preukázané, že by utrpel ujmu, ktorá by v značnej miere znížila jeho dôstojnosť resp. vážnosť v spoločnosti. Súčasne poukázala na skutočnosť, že žalobca sa žalobou nedomáha, aby sa „upustilo od neoprávneného zásahu“ do jeho práva na ochranu jeho osobnosti, ani aby sa odstránili následky takéhoto zásahu, z čoho podľa nej vyplýva, že žalobcovi žiadna nemajetková, ani iná ujma nemohla vzniknúť. Na základe uvedených skutočností žalovaná navrhla, aby odvolací súd zmenil prvý výrok napadnutého rozsudku tak, že žalobu zamietá a tretí výrok napadnutého rozsudku tak, že jej proti žalobcovi prizná nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

17. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu v súdom určenej lehote nevyjadřila.

18. Žalobca sa k odvolaniu žalovanej v súdom určenej lehote nevyjadřil.

19. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej

tabuli aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné a odvolanie žalobcu je dôvodné len čo do výroku o trovách konania.

20. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

21. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

22. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, a preto sa v súlade s ustanovením § 387 ods. 2 CSP obmedzil len na skonštatovanie, že dôvody, na ktorých spočíva rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje bez akýchkoľvek výhrad za vecne správne (§ 387 ods. 1 CSP) a tiež úplné z hľadiska všetkých kľúčových otázok nastolených v priebehu konania pred súdom prvej inštancie oboma procesnými stranami (§ 387 ods. 3 veta prvá CSP). Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia, reagujúc tým zároveň na podstatné argumenty žalovaného v odvolaní (§ 387 ods. 3 veta druhá CSP), odvolací súd uvádza nasledovné.

23. Žalovaný svojimi odvolacími námietkami v intenciách uplatneného odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP učinil predmetom odvolacieho prieskumu správnosť spôsobu právneho posúdenia otázky jeho vecnej legitímácie v spore. Súd prvej inštancie na túto nastolenú esenciálnu otázku odpovedal v jeho neprospech s dôrazom na to, že z pohľadu judikatúry Súdneho dvora EÚ sa štát zodpovednosti za porušenie unijného práva nemôže zbaviť a že Súdny dvor vo svojej rozhodovacej praxi pripúšťa zodpovednosť štátu aj v prípadoch porušenia unijného práva zamestnávateľom, majúcim verejnoprávnu povahu. Na podporu tohto svojho názoru súd prvej inštancie výstižne poukázal na závery vyplývajúce z rozhodnutia Súdneho dvora vo veci C - 429/09 Fuss. Už len takýmto zdôvodnením súd prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu uspokojivo zodpovedal žalovaným nastolenú otázku jeho vecnej legitímácie.

24. Odvolaciemu súdu sa i napriek tomu žiada na margo odvolateľovej argumentácie v odvolacom konaní, majúcej za cieľ presvedčiť, že porušenie limitu týždenného pracovného bolo spôsobené nesprávnou interpretáciou transpozičnej normy zo strany zamestnávateľa, poznamenať, že ustanovenia smernice musia byť transponované do vnútroštátneho právneho poriadku s jednoznačnou záväznou právnou silou v podobe všeobecne záväzného právneho predpisu a s presnosťou a jasnosťou požadovanou na účely splnenia právnej istoty (por. napr. rozhodnutie ESD vo veci C-475/07 Komisia proti Poľsku) a že ani samotná súdna prax interpretujúca vnútroštátne právo v súlade s požiadavkami smernice bez náležitej transpozície nespĺňa požiadavky jasnosti a presnosti (por. napr. rozhodnutie ESD vo veci C-292/07 Komisia proti Belgicku).

25. Odvolací súd pri svojich záveroch sa v celom rozsahu stotožňuje so závermi Krajského súdu v Košiciach vo veci 9CoPr/1/2019 a 11CoPr/1/2020, na ktoré odkazuje a len pre úplnosť uvádza ich časti, ktoré si osvojil a ktoré vyčerpávajúcym spôsobom reagujú na opakujúcu sa odvolaciu argumentáciu žalovaného.

26. Rovnako ani právnym úvahám, na podklade ktorých súd prvej inštancie dospel k záveru o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú žalobcovi porušením práva únie, niet čo vytknúť. Odvolací súd sa v tomto smere predovšetkým bez výhrad stotožňuje s jeho názorom o aplikovateľnosti čl. 6 písm. b) smernice 2003/88/ES na organizáciu pracovného času príslušníkov Hasičského a záchranného zboru, ktorý plne zodpovedá interpretačnému záveru, ktorý v tejto otázke zaujal ESD v rozhodnutí vo veci C - 429/09 A.. Odvolací súd nezdieľa názor odvolateľa, že len preto, že p. A. vykonával práce hasiča v pracovnom pomere pre mesto Halle, a teda nie v štátnej službe, nemožno závery tohto rozhodnutia vzťahovať na príslušníkov Hasičského a záchranného zboru Slovenskej republiky. Podľa

názoru odvolacieho súdu, ESD sa v tomto rozhodnutí jasne vyjadril k povahe práce hasičov ako takých, bez náznaku rozlíšenia, či sú tieto práce vykonávané na celoštátnej alebo regionálnej úrovni a či je zamestnávateľom štát alebo iný subjekt. Nemožno v tejto súvislosti prehliadať ani to, že v tomto rozhodnutí ESD nadväzuje na svoju skoršiu judikatúru, v ktorej sa už kategoricky vyjadril k spôsobu interpretácie slovného spojenia „určité osobitné činnosti verejných služieb“, použitého pri negatívnom vymedzení pôsobnosti smernice 2003/88/ES. ESD v tomto smere vo svojom rozhodnutí vo veci C-397/01 až C-403/01 R. a iní uzavrel, že „...výnimka uvedená v článku 2 ods. 2 prvom pododseku smernice 89/391 (bola) prijatá len na účel zabezpečiť riadne fungovanie služieb nevyhnutných na ochranu verejnej bezpečnosti, zdravia a poriadku, ak nastane osobitne vážna situácia alebo situácia osobitného rozsahu - napríklad katastrofa - pre ktorú je typické, že nie je možné rozvrhnúť pracovný čas pre zásahové a záchranné tímy“.

27. Podľa ESD „Aj keď služba, ako ju popísal vnútroštátny súd musí čeliť udalostiam, ktoré prirodzene nemožno predvídať, tak za obvyklých podmienok činnosti s ňou spojené možno vopred plánovať vrátane pracovného času jej personálu v súlade s úlohami, ktoré boli na ňu prenesené. Táto služba sa teda nevyznačuje žiadnymi osobitosťami, ktoré by odporovali použitiu právnych noriem Spoločenstva v oblasti ochrany bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov, takže sa na ňu nevzťahuje vylúčenie z pôsobnosti uvedené v článku 2 ods. 2 prvom pododseku smernice 89/391, ale naopak sa na ňu použije táto smernica“

28. Zákon o hasičskom a záchrannom zbere č.315/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov v § 85 až § 94 upravuje podmienky výkonu štátnej služby so zameraním na pojmy: týždenný služobný čas, nerovnomerné rozvrhnutie služobného času, prestávky v štátnej službe, nepretržitý odpočinok medzi služobnými dňami, dĺžka nepretržitého odpočinku v týždni, dni služobného pokoja, štátna služba nadčas, služobná pohotovosť a dovolenka. Podľa prílohy č. 4 bod 6 cit. zák. do jeho znenia bola prebratá Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo dňa 4.11.2002 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času (bod 6 prílohy č.4). K tomu je potrebné uviesť, že na prvý pohľad sa javí, že vnútroštátna právna úprava je v súlade s právom Únie. Problém je však „skrytý“ vo výklade pojmu „pracovný čas“, avšak z ust. cit. zák. nevyplýva, že by služobná pohotovosť hasičov v mieste výkonu služby bola považovaná za súčasť ich služobného času a práve v tom spočíva rozpor s právom Únie. Súdny dvor opakovane konštatoval, že pojem „pracovný čas“ uvedený v smernici 2003/88 je autonómny pojem práva EÚ, ktorý treba definovať podľa objektívnych vlastností s odkazom na systém a účel tejto smernice, ktorým je zlepšenie životných a pracovných podmienok pracovníkov. Článok 2 ods. 1 a 2 smernice 2003/88 vymedzuje „pracovný čas“ ako „akýkoľvek čas, počas ktorého pracovník pracuje podľa pokynov zamestnávateľa a vykonáva svoju činnosť alebo povinnosti...“ a „čas odpočinku“ ako „akýkoľvek čas, ktorý nie je pracovným časom“. Ako Súdny dvor zdôraznil vo svojej judikatúre, rozlišovanie je binárne: buď je určitý čas pracovným časom, alebo nie je. Normotvorca teda nepovažoval za vhodné stanoviť nijakú ďalšiu kategóriu alebo kategórie, pomocou ktorých by umožnil určité rozlišovanie alebo nuansy. Súdny dvor v rozsudku vo veci C-518/15 T. D. Q.. H.. predovšetkým zdôraznil, že členské štáty sa nemôžu, pokiaľ ide o určité kategórie hasičov prijatých do verejných hasičských služieb, odchýliť od súboru povinností vyplývajúcich z ustanovení smernice vrátane pojmov „pracovný čas“ a „čas odpočinku“. Smernica neumožňuje ani to, aby členské štáty ponechali v platnosti alebo prijali inú definíciu pojmu „pracovný čas“, ako je definícia uvedená v tejto smernici. Smernica síce stanovuje možnosť členských štátov uplatňovať alebo prijímať ustanovenia, ktoré sú priaznivejšie pre ochranu bezpečnosti a zdravia pracovníkov, ale táto možnosť sa neuplatňuje na definíciu pojmu „pracovný čas“. Toto konštatovanie potvrdzuje aj účel tejto smernice, ktorý má zabezpečiť, aby sa definície v nej uvedené nemohli vykladať rôzne v závislosti od vnútroštátneho práva. Článok 6 písm. b) smernice 2003/88 predstavuje pravidlo sociálneho práva Únie s osobitným významom, z ktorého má mať prospech každý pracovník, keďže je minimálnou požiadavkou určenou na zaistenie bezpečnosti a ochrany jeho zdravia, ktoré ukladá členským štátom povinnosť stanoviť 48-hodinovú hranicu pre priemerný týždenný pracovný čas, v súvislosti s ktorou je výslovne stanovené, že zahŕňa tak nadčasy ako aj pracovnú pohotovosť a od ktorej sa nemožno v žiadnom prípade odchýliť, pokiaľ ide o také činnosti, ako je činnosť hasičov, hoci by k tomu došlo len prostredníctvom súhlasu dotknutého pracovníka. Ako už Súdny dvor viac krát rozhodol, členské štáty nemôžu jednostranne určiť rozsah pôsobnosti článku 6 písm. b) smernice 2003/88 tak, že uplatnenie tohto nároku pracovníkov na to, aby priemerný týždenný pracovný čas nepresahoval túto maximálnu hranicu, budú viazať na nejakú podmienku alebo ho určitým spôsobom obmedzia.

29. K námietke nedostatku vecnej pasívnej legitímácie štátu v tomto spore, je potrebné uviesť, že Súdny dvor tiež rozhodol, že článok 6 písm. b) Smernice 2003/88 má priamy účinok, keďže priznáva jednotlivcom práva, ktoré môžu priamo uplatniť v konaní pred vnútroštátnymi súdmi. Z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že v prípade, ak by nebolo možné vykladať a uplatňovať vnútroštátnu právnu úpravu v súlade s požiadavkami práva Únie, vnútroštátne súdy a správne orgány majú povinnosť uplatňovať právo Únie v celom rozsahu a chrániť práva, ktoré toto právo Únie priznáva jednotlivcom, pričom v prípade potreby neuplatnia nijaké vnútroštátne ustanovenie, ktoré by bolo v rozpore s právom Únie. Je potrebné vziať na zreteľ aj ustálenú judikatúru Súdneho dvora, podľa ktorej zásada zodpovednosti štátu za škody spôsobené jednotlivcom porušením práva Únie, ktoré sú mu pripísateľné, je súčasťou systému zmlúv, na ktorých je Únia založená. Z uvedenej judikatúry vyplýva, že táto povinnosť platí v prípade každého porušenia práva Únie členským štátom, a to bez ohľadu na verejný orgán, ktorý sa tohto porušenia dopustil, a bez ohľadu na to, aký verejný orgán má podľa práva dotknutého členského štátu v zásade povinnosť túto škodu nahradiť. Uplatnenie podmienok dovoľujúcich konštatovať zodpovednosť členských štátov za škody spôsobené jednotlivcom porušeniami práva Únie musia vnútroštátne súdy v zásade vykonať podľa usmernení Súdneho dvora na ich vykonanie. O. i., je potrebné uviesť, že v súlade s judikatúrou Súdneho dvora môže náhradu takejto škody spôsobenej jednotlivcovi zabezpečiť nielen verejnoprávny subjekt, ale aj štát, že právo Únie nebráni ani tomu, aby mohla zodpovednosť verejnoprávneho subjektu za škodu spôsobenú jednotlivcovi vzniknúť popri zodpovednosti, ktorú má samotný členský štát. Súdny dvor rozhodol, že poškodení jednotlivci majú právo na náhradu škody, keď sú splnené tri podmienky, t.j. 1) že cieľom porušenej právnej normy Únie je priznať jednotlivcom práva ak porušenie je dostatočne závažné, 2) existencia škody a 3) priama príčinná súvislosť medzi týmto porušením a škodou, spôsobenou poškodeným jednotlivcom. Pokiaľ sú splnené vyššie uvedené tri podmienky, štát musí, s výhradou nároku na náhradu škody, ktorá má základ priamo v práve Únie, napraviť následky spôsobenej škody podľa vnútroštátneho práva upravujúceho zodpovednosť za spôsobenú škodu, pričom podmienky náhrady škody stanovené vo vnútroštátnych právnych úpravách nemôžu byť menej výhodné ako podmienky týkajúce sa obdobných vnútroštátnych prostriedkov nápravy (zásada ekvivalencie) a nemôžu byť upravené tak, aby viedli k praktickej nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu získania náhrady (zásada efektivity). Žalobca, ktorý ako hasič zamestnaný v rámci zásahovej služby spadajúcej do verejného sektora odpracoval priemerný týždenný pracovný čas presahujúci priemerný týždenný pracovný čas stanovený v článku 6 písm. b) smernice 2003/88 sa preto môže dovoliavať práva Únie na vyvodenie zodpovednosti orgánov dotknutého členského štátu s cieľom získať náhradu škody vzniknutej v dôsledku porušenia tohto ustanovenia.

30. Podľa judikatúry Súdneho dvora dostatočne závažné porušenie práva Únie zahŕňa zjavné a závažné prekročenie hraníc voľnej úvahy členským štátom, pričom zložky, ktoré majú byť v tejto súvislosti zohľadnené, sú predovšetkým stupeň jasnosti a presnosti porušenej právnej normy, ako aj rozsah miery voľnej úvahy, ktorý porušená norma ponecháva vnútroštátnym orgánom. V každom prípade je porušenie práva Únie dostatočne závažné, pokiaľ je v zjavnom rozpore s judikatúrou Súdneho dvora v danej oblasti.

31. Vo vzťahu k druhej podmienke, t.j. existencii škody, je potrebné uviesť, že zo smernice 2003/88 nemožno vyvodit', že právo Únie uprednostňuje niektorú z foriem náhrady škody, keďže neobsahuje nijaké ustanovenie týkajúce sa náhrady škody vzniknutej porušením jej ustanovení. Z európskej judikatúry však vyplýva, že náhrada škôd spôsobených jednotlivcom porušením práva Únie musí byť primeraná vzniknutej škode, aby mohla zabezpečiť skutočnú ochranu ich práv. Je pritom na vnútroštátnom práve členských štátov, aby pri dodržaní zásad rovnocennosti a efektivity určili, či sa náhrada škody musí poskytnúť vo forme udelenia dodatočného náhradného voľna alebo vo forme finančného odškodnenia a jednak definovali pravidlá týkajúce sa spôsobu výpočtu tejto náhrady.

32. K spochybňovaniu existencie vzniknutej ujmy žalovanou, resp. jej intenzity s poukazom na to, že pokiaľ nie je nariadený služobný zásah, môže žalobca odpočívať alebo sa venovať inej činnosti, že pri nariadenej služobnej pohotovosti je v mieste vykonávania štátnej služby určený, resp. vymedzený priestor na odpočinok (spánok) zamestnanca, a teda sa od neho nevyžaduje aktívna činnosť, že žalobca nemusí byť bdely a aktívny počas celej dĺžky trvania služobnej pohotovosti, je potrebné odkázať na opakované konštatovanie Súdneho dvora, že pojem „pracovný čas“ treba definovať podľa objektívnych vlastností s odkazom na systém a účel smernice, ktorým je zlepšenie životných a pracovných podmienok pracovníkov. Vyžaduje si splnenie troch podmienok. Pracovník musí byť v práci, musí byť zamestnávateľovi k dispozícii a musí vykonávať svoju činnosť alebo svoje povinnosti. Rozhodujúcim faktorom pri určovaní toho, čo je a čo nie je pracovný čas je teda požiadavka prítomnosti

na mieste určenom zamestnávateľom a okamžitého poskytovania príslušných služieb. Dôležité je aj zohľadnenie kvality času, ktorý pracovník môže tráviť počas plnenia tohto typu povinností, napríklad to, či sa môže venovať vlastným záujmom a rodine. Z judikatúry Súdneho dvora dokonca vyplýva, že aj čas pracovnej pohotovosti strávený v domácom prostredí na telefóne (teda mimo priestorov zamestnávateľa) jednoznačne predstavuje pracovný čas, pretože pracovník musí byť neustále k dispozícii zamestnávateľovi a zastihnuteľný, a jeho sloboda pohybu a sloboda organizovať si vlastný program je preto výrazne obmedzená.

33. Z uvedených dôvodov sú aj tieto námietky žalovanej bez právneho významu. Je potrebné vziať na zreteľ tú skutočnosť, že žalobca vykonával službu na mieste určenom zamestnávateľom (služobný úrad), musel tam byť fyzicky prítomný a bez ohľadu na to, že nemusel byť „aktívny“ počas celej dĺžky trvania služobnej pohotovosti a že mal vytvorené podmienky na oddych, resp. spánok, musel byť plne k dispozícii a pripravený okamžite poskytnúť príslušné služby a plniť si svoje povinnosti. Bol oddelený od svojho vlastného sociálneho súkromného prostredia a rodinných a spoločenských väzieb a jeho možnosť organizovať si svoj súkromný čas a program, venovať sa svojim vlastným potrebám, bola nielen výrazne obmedzená, ale priam vylúčená.

34. Odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodnú odvolaciu námietku žalobcu vzťahujúcu sa k neprimerane nízkej priznanej nemajetkovej ujme. Napriek tomu, že súd prvej inštancie zvolil pomerne zložitý spôsob jej výpočtu, úvaha týmto smerom nie je v rozpore so zákonom ako aj s princípmi racionality. Nie je bez právneho významu skutočnosť, aký dlhý čas boli žalobcovi upreté jeho práva na súkromný život, čo súd prvej inštancie podrobne rozviedol.

35. Odvolací súd z týchto dôvodov s použitím ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil napadnutý rozsudok v jeho vyhovujúcom výroku i v zamietavom výroku, vrátane výroku o separátnych trovách konania za pojednávanie dňa 9. októbra 2019.

36. Súd prvej inštancie rozsudok o trovách konania podľa pomeru úspechu v zmysle § 255 ods. 2 CSP. K tomu odvolací súd považuje za potrebné vyjadriť spôsob svojho nazerania na nejasnú právnu úpravu o trovách konania, v ktorom rozhodnutie o výške bolo závislé od úvahy súdu, ktorá bola zavedená rekodifikáciou procesného poriadku. Pokiaľ predchádzajúci procesný predpis (zák. č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok) vo svojom ust. § 142 ods. 3 výslovne upraveno, že ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu, mala strana nárok na plnú náhradu trov konania aj pokiaľ bola v spore čiastočne neúspešná, v súčasnosti platný sporový poriadok takéto ustanovenie nemá, čo na prvý pohľad evokuje predstavu, že od tohto usporiadania zákonodarca cielene ustúpil. V právnej teórii a už aj v právnej praxi sa však takéto nazeranie na zmenu procesnej úpravy neujalo na podklade názoru, že nová procesná úprava predstavuje len iný spôsob legislatívneho vyjadrenia inak rovnakého normatívneho usporiadania. Tento názor je vystavaný na premise, že pokiaľ výška plnenia závisí na úvahe súdu alebo na znaleckom posudku, strany nevedia výsledok sporu ovplyvniť a preto prípadné nevyhovenie žalobe v celom jej rozsahu nemožno považovať za čiastočný neúspech (por. Števíček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, 1540s, str. 926). Premietnutím tohto spôsobu nazerania na prejednávaný prípad odvolací súd uzavrel, že pokiaľ je forma a rozsah ochrany pred porušením práva Európskej únie štátom, včítane výšky relatívnej satisfakcie za nemajetkovú ujmu tým spôsobenú v konečnom dôsledku výsledkom úvahy súdu o primeranosti formy a výšky náhrady, možno mať za to, že nepriznanie peňažnej náhrady v celom uplatnenom rozsahu nepredstavuje čiastočný neúspech žalobcu, a tak je namieste v rozhodnutí o trovách konania aplikovať ust. § 255 ods. 1 CSP. V súlade s uvedeným odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania v zmysle § 388 CSP.

37. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 2 CSP vzhľadom na neúspech oboch strán sporu vo vzťahu k predmetu odvolacieho konania.

38. Rozsudok bol prijatý senátom Krajského súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).